

Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право  
УДК 343.244 + 316.722

**Колінько Олена Олександрівна**

*кандидат юридичних наук, доцентка кафедри права  
Київський кооперативний інститут бізнесу і права*

**Kolinko Olena**

*PhD in Law, Associate Professor of Department of Law  
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law*

*ORCID: 0009-0009-8170-5953*

**Найда Інна Володимирівна**

*кандидат наук з державного управління, доцент,  
декан економіко-правового факультету  
Київський кооперативний інститут бізнесу і права*

**Naida Inna**

*Candidate of Public Administration, Associate Professor,  
Dean of the Faculty of Economics and Law,  
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law*

*ORCID: 0000-0001-7296-7884*

**Скаржинський Микола Володимирович**

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри права  
Київський кооперативний інститут бізнесу і права*

**Skarzhynskyi Mykola**

*Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,  
Department of Law  
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law*

*ORCID: 0009-0005-0762-8591*

**ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНІ ВБИВСТВА: КОМПАРАТИВІСТСЬКИЙ  
АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ПІДХОДІВ  
GENDER-BASED KILLINGS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF  
CRIMINAL LAW APPROACHES**

*Анотація. Вступ. Феміцид – це не лише трагічне явище, а й структурна проблема, що вимагає належної кримінально-правової реакції. У світовій практиці застосовуються різні підходи: від окремого складу злочину (Латинська Америка) до кваліфікуючих ознак умисного вбивства (Європа). В умовах міжнародних зобов'язань України ця стаття досліджує компаративний досвід і пропонує шляхи удосконалення національного законодавства щодо феміциду.*

*Мета. Метою дослідження є аналіз феміциду як кримінально-правового явища, вивчення компаративного досвіду його правового регулювання у зарубіжних країнах та обґрунтування доцільних шляхів нормативної імплементції цього поняття в українське кримінальне законодавство з урахуванням міжнародних зобов'язань та потреб ефективної профілактики гендерно зумовленого насильства.*

*Матеріали і методи. У дослідженні використано національне кримінальне законодавство України, міжнародні правові акти (зокрема, Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству), а також кримінальні кодекси та законодавчі ініціативи низки держав, зокрема Аргентини, Мексики, Бразилії, Італії, Кіпру, Хорватії та Мальти. Особливу увагу приділено компаративістському аналізу -зіставленню підходів до нормативного закріплення феміциду як окремого складу злочину або кваліфікуючої ознаки умисного вбивства в різних правових системах.*

*Методологічну базу становлять формально-юридичний метод (для аналізу структури кримінальних норм), порівняльно-правовий метод (для*

виявлення спільного та відмінного в підходах різних держав до криміналізації феміциду), системний та структурно-функціональний підходи (для розуміння феміциду як прояву глибших соціально-правових структур), а також контент-аналіз судової практики та статистичних звітів, пов'язаних із гендерно зумовленими вбивствами.

*Результати.* У результаті дослідження встановлено, що феміцид є системним проявом гендерної нерівності, який потребує чіткого кримінально-правового визначення. Проаналізовано два основні підходи до правової кваліфікації феміциду в зарубіжних країнах: 1) визнання його окремим складом злочину (Латинська Америка); 2) закріплення як кваліфікуючої ознаки умисного вбивства (країни Європи). Виявлено, що обидва підходи сприяють підвищенню видимості явища, покращенню доказування гендерного мотиву та формуванню ефективної профілактичної політики.

Для України запропоновано поетапну модель правової імплементації: спершу - визнання гендерного мотиву як загальної обтяжуючої обставини (ст. 67 КК), надалі - введення спеціальної кваліфікуючої ознаки вбивства (ст. 115 КК), а в перспективі - можливе формулювання окремого складу злочину. Також обґрунтовано необхідність уніфікації термінології, формування критеріїв відмежування феміциду від суміжних складів та забезпечення належної статистичної видимості явища в Україні.

*Перспективи.* Подальші дослідження доцільно зосередити на деталізації ознак феміциду для правозастосовної практики, зокрема - розробці методичних рекомендацій для слідчих і прокурорів щодо виявлення гендерного мотиву та фіксації патернів насильства. Актуальними залишаються міждисциплінарні студії, які поєднують кримінальне право, соціологію, психологію та гендерні дослідження для комплексного розуміння причин і механізмів феміциду. Перспективним є

також емпіричний аналіз національної судової практики задля виявлення випадків потенційно нерозпізнаного феміциду. У компаративному вимірі - доцільно поглибити аналіз ефективності різних моделей правового регулювання феміциду в інших країнах та адаптації цих моделей до українського контексту.

**Ключові слова:** феміцид, гендерно зумовлене насильство, кримінальне право, кваліфікуюча ознака, обтяжуюча обставина, компаративний аналіз, гендерна рівність.

**Summary.** *Introduction. Femicide is not only a tragic phenomenon but also a structural problem that requires an appropriate criminal-legal response. Various approaches are applied in global practice - from recognizing femicide as a separate criminal offense (Latin America) to defining it as a qualifying circumstance of intentional homicide (Europe). In the context of Ukraine's international obligations, this article examines comparative legal experience and proposes ways to improve national legislation regarding femicide.*

*Purpose. The purpose of this study is to analyze femicide as a criminal-legal phenomenon, examine comparative experience in its legal regulation in foreign countries, and substantiate appropriate ways of normative implementation of this concept into Ukrainian criminal legislation, taking into account international obligations and the needs for effective prevention of gender-based violence.*

*Materials and methods. The study utilizes the national criminal legislation of Ukraine, international legal instruments (in particular, the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence), as well as criminal codes and legislative initiatives from several countries, including Argentina, Mexico, Brazil, Italy, Cyprus, Croatia, and Malta. Special attention is given to comparative analysis—comparing approaches to the normative recognition of femicide as either a separate*

*criminal offense or a qualifying circumstance of intentional homicide in different legal systems.*

*The methodological basis includes the formal-legal method (for analyzing the structure of criminal norms), the comparative-legal method (to identify similarities and differences in approaches to criminalizing femicide across various states), systemic and structural-functional approaches (to understand femicide as a manifestation of deeper socio-legal structures), as well as content analysis of judicial practice and statistical reports related to gender-based killings.*

*Results. The study found that femicide is a systemic manifestation of gender inequality that requires clear criminal-legal definition. Two main approaches to the legal qualification of femicide in foreign countries were analyzed: 1) recognition as a separate criminal offense (Latin America); 2) designation as a qualifying circumstance of intentional homicide (European countries). It was revealed that both approaches contribute to increasing the visibility of the phenomenon, improving the proof of gender motives, and shaping effective preventive policies.*

*For Ukraine, a phased model of legal implementation is proposed: initially recognizing the gender motive as a general aggravating circumstance (Article 67 of the Criminal Code), followed by the introduction of a special qualifying circumstance for homicide (Article 115 of the Criminal Code), and in the future, possible formulation of a separate criminal offense. The need to unify terminology, develop criteria to distinguish femicide from related offenses, and ensure adequate statistical visibility of the phenomenon in Ukraine was also substantiated.*

*Discussion. Further research should focus on detailing the characteristics of femicide for law enforcement practice, including the development of methodological recommendations for investigators and prosecutors on identifying gender motives and documenting patterns of violence.*

*Interdisciplinary studies combining criminal law, sociology, psychology, and gender studies remain relevant for a comprehensive understanding of the causes and mechanisms of femicide. Empirical analysis of national judicial practice to identify potentially unrecognized cases of femicide is also promising. From a comparative perspective, it is advisable to deepen the analysis of the effectiveness of various legal regulation models of femicide in other countries and adapt these models to the Ukrainian context.*

**Key words:** *femicide, gender-based violence, criminal law, qualifying circumstance, aggravating circumstance, comparative analysis, gender equality.*

**Постановка проблеми.** Феміцид як крайня форма гендерно зумовленого насильства стає все більш актуальною проблемою у світі та в Україні зокрема. Щодня сотні жінок гинуть від рук інтимних партнерів або членів родини, що свідчить про глибоко вкорінену гендерну нерівність та толерантність до насильства. Водночас, міжнародний досвід демонструє різні підходи до криміналізації феміциду: в Латинській Америці його визнають окремим складом злочину, тоді як у багатьох європейських країнах - як кваліфікуючу ознаку умисного вбивства. Для України, яка інтегрується у європейський правовий простір і виконує міжнародні зобов'язання, важливо врахувати ці моделі для формування адекватного кримінально-правового механізму. Наразі відсутність чіткого визначення феміциду у вітчизняному законодавстві призводить до «невидимості» явища у правозастосуванні, ускладнює доказування гендерного мотиву та стримує розвиток профілактичних програм. Отже, постає нагальна потреба у порівняльному аналізі зарубіжних практик з метою адаптації найефективніших рішень до національних умов, що сприятиме підвищенню ефективності боротьби з феміцидом та захисту прав жінок.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** На національному рівні, безпосередньо кримінально-правову проблематику феміциду досліджує Л.

Г. Остапчук (питання дефініції та класифікації, пропозиції до КК) [3]. До формування наукового поля й доказової бази щодо гендерно зумовленого насильства долучаються також міждисциплінарні студії українських науковців: Т. Марценюк, О. Стрельник, О. Кісь (соціологічні та антропологічні виміри насильства, інституційні чинники нерівності); у правничому дискурсі важливими є напрацювання щодо недискримінації й гендерної рівності М. В. Буроменського, І. С. Гриценко, Л. А. Кобець (нормативні основи, професійні стандарти). В сукупності ці праці забезпечують міждисциплінарну рамку, в якій феміцид постає не як поодинокий злочин, а як структурний феномен, що потребує чітких кримінально-правових інструментів.

**Метою статті** є аналіз феміциду як кримінально-правового явища, вивчення компаративного досвіду його правового регулювання у зарубіжних країнах та обґрунтування доцільних шляхів нормативної імплементації цього поняття в українське кримінальне законодавство з урахуванням міжнародних зобов'язань і потреб ефективної профілактики гендерно зумовленого насильства.

**Матеріали і методи.** У дослідженні використано національне кримінальне законодавство України, міжнародні правові акти (зокрема, Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству), а також кримінальні кодекси та законодавчі ініціативи низки держав, зокрема Аргентини, Мексики, Бразилії, Італії, Кіпру, Хорватії та Мальти. Особливу увагу приділено компаративістському аналізу – зіставленню підходів до нормативного закріплення феміциду як окремого складу злочину або кваліфікуючої ознаки умисного вбивства в різних правових системах.

Методологічну базу становлять формально-юридичний метод (для аналізу структури кримінальних норм), порівняльно-правовий метод (для виявлення спільного та відмінного в підходах різних держав до

криміналізації феміциду), системний та структурно-функціональний підходи (для розуміння феміциду як прояву глибших соціально-правових структур), а також контент-аналіз судової практики та статистичних звітів, пов'язаних із гендерно зумовленими вбивствами.

**Виклад основного матеріалу.** Кожні 10 хвилин у світі гине одна жінка або дівчина від рук інтимних партнерів чи членів родини; щоденно - близько 140 жінок і дівчат [1; 2]. Такі дані підкреслюють системний характер гендерно зумовлених убивств (феміцидів) як наслідку стійких норм домінування, гендерної нерівності та толерантності до насильства. Концепт *femicide* увійшов у науковий обіг завдяки Д. Рассел (1976) і згодом отримав юридичну артикуляцію в низці держав, що демонструє його не лише аналітичний, а й нормотворчий потенціал. Для України, яка інтегрується у європейський правовий простір і виконує міжнародні зобов'язання у сфері прав людини, питання нормативного визнання феміциду є важливим з огляду на профілактику, кваліфікацію та належний облік таких злочинів.

Актуальність даної теми зумовлена водночас міжнародними зобов'язаннями України (у т.ч. щодо імплементації стандартів Стамбульської конвенції [1]) та потребами кримінально-правового регулювання на національному рівні: у чинному КК України феміцид відсутній як окремий склад або спеціальна кваліфікуюча ознака умисного вбивства. Це спричиняє «невидимість» явища в правозастосуванні й статистиці, ускладнює доказування гендерно зумовленого мотиву та перешкоджає формуванню таргетованої профілактичної політики. Додатковий вимір актуальності полягає в уніфікації термінології та виробленні критеріїв, які дозволять чітко відмежовувати феміцид від суміжних складів і забезпечувати однаковість кваліфікації в національній практиці.

Феміцид - це умисне позбавлення життя жінки (дівчини) через її гендерну належність; ключовою ознакою є зв'язок убивства з гендерно зумовленими мотивами/контекстом (систематичне насильство, контроль, «покарання» за припинення стосунків, відхід від нав'язаних ролей) [3–5]. На відміну від «звичайного» умисного вбивства, феміцид пояснюється не лише індивідуальним мотивом, а патернами нерівності (стереотипи, «вбивства честі», насильницький контроль).

У праві це породжує два підходи, кожен з яких має різний баланс між видимістю явища та гнучкістю кваліфікації:

- окремий склад злочину;
- кваліфікуюча ознака умисного вбивства (або загальна обтяжуюча обставина)..

Класифікацію феміциду можна вибудувати таким чином:

- 1) селективні аборти дівчат;
- 2) «вбивства честі»;
- 3) смерть унаслідок домашнього/сексуального насильства;
- 4) убивства серійними злочинцями;
- 5) загибель унаслідок генітальних каліцтв;
- 6) «саті», «каро-карі», «полювання на відьом» [4].

В кримінально-правовому контексті це зумовлює різну структуру об'єктивної сторони (спосіб, обставини, суб'єкт) і вказує на ознаки, що підлягають доведенню (зв'язок із культурно-релігійними практиками, систематичність насильства, попередні звернення потерпілої).

За семантичною природою розрізняють:

- 1) інтимний/сімейний феміцид;
- 2) расовий феміцид;
- 3) лесбіцид;
- 4) послідовний феміцид [5].

При цьому, кожен з цих варіантів тягне за собою різні мотиви й контексти, а отже й різні доказові маркери (історія насильства, охоронні приписи, переслідування, ескалація контролю).

На нашу думку, розкриття порівняльно-правового контексту щодо феміциду, може мати важливе значення для вдосконалення українського законодавства в даній сфері.

Так, Коста-Рика першою на рівні КК закріпила феміцид (2007), як злочинне діяння. За нею низка латиноамериканських держав (Мексика, Гватемала, Гондурас, Бразилія) так само закріпили окремий склад даного злочину з виразним посиленням на гендерно зумовлений мотив і «інтимний/сімейний» контекст [6].

В Аргентині з 2012 р. феміцид вважається самостійним злочинним діянням, хоча публічна дискусія 2023–2024 рр. щодо перегляду формули кваліфікації показала політичну чутливість теми й важливість добре виписаних дефініцій, аби уникати надмірної широти (коли норма поглинає несуміжні випадки) та штучної вузькості (коли випадають типові сценарії) [7].

У Європі в 2022–2024 рр. Кіпр, Мальта, Італія, Хорватія запровадили або самостійні склади, або кваліфікуючі ознаки до умисного вбивства; паралельно посилили відповідальність за переслідування, домашнє насильство, сексуальні злочини, що статистично пов'язані з феміцидом [8; 9].

Порівняння свідчить про два життєздатні вектори даного контексту:

- 1) забезпечення видимості явища через спеціальну норму (окремий склад);
- 2) гнучкість і швидкість імплементації через кваліфікуючу ознаку або загальну обтяжуючу обставину.

Для України з огляду на побудову Особливої частини КК та систему загальних мотивів (ст. 67 КК) доцільними видаються гібридні рішення та

поетапність: спочатку доречно визначити, як загальну обтяжуючу обставину (мотив сексизму/гендерної ненависті), а далі, дивлячись на потреби суспільства, можна або лишити, як є, або зробити кваліфікуючою ознакою вбивства. Такий підхід допомагає правозастосуванню «навчитися бачити» гендерний мотив у доказуванні та вирівняти статистику, не перевантажуючи систему одразу окремою статтею. Після періоду моніторингу можлива кодифікація окремого складу зі зрозумілою приміткою про конкуренцію норм.

Зараз, чинний КК України охоплює такі злочинні діяння, що контекстно можуть стосуватись феміциду, як умисне вбивство (ст. 115), домашнє насильство (ст. 126-1), погроза вбивством (ст. 129), зґвалтування (ст. 152) тощо. Водночас гендерно зумовлений мотив убивства не виокремлено ані як самостійний склад, ані як спеціальну кваліфікуючу ознаку; загальний перелік мотивів ворожнечі (ст. 67 КК) не містить прямої згадки про сексизм/гендерну ненависть.

Це створює принаймні три групи наслідків:

1) Символічна невидимість - коли феміцид «розчиняється» у загальному складі умисного вбивства, суспільство, статистика і політики бачать лише «вбивство», але не гендерно зумовлене вбивство. Вироки рідко фіксують зв'язок зі стійкими патернами контролю (ескалація насильства, «покарання» за розрив, «відновлення честі»), тож коренева причина лишається поза юридичною артикуляцією. Відсутність назви - це відсутність предметності: явище важче комунікувати, пріоритезувати й фінансувати у профілактиці та освіті.

2) Доказові прогалини - без спеціальних орієнтирів суб'єкту, який застосовує норми складніше структурувати доказування патерну насильства: історія звернень, охоронні приписи, цифрові сліди переслідування, контроль за пересуванням і фінансами, тригери (повідомлення про розрив). Зв'язок між убивством і гендерною нерівністю

нерідко сприймають як «соціологію», а не як юридично релевантні факти, що підлягають доведенню. У результаті, фабули вироків не відображають гендерний мотив, а каузальний ланцюг між насильством і результатом випадає, що впливає і на покарання, і на профілактику.

3) Управлінські втрати - коли в реєстрах і статистиці немає маркера феміциду (або хоча б індикатора «ймовірний феміцид»), не вибудовується політика: немає профілю ризику, таргетних програм, міжвідомчих пріоритетів. Бракує даних для аналізу точок відмови (де саме не спрацювала профілактика) — від перших викликів поліції до рішень суду. Як наслідок — розпорошення ресурсів, менша ефективність державних інтервенцій і повільніше формування превентивних стандартів.

**Висновки і перспективи подальших досліджен..** Феміцид - не лише статистична категорія чи соціологічна метафора, а кримінально-правова реальність, яка вимагає чіткого нормативного і кваліфікаційного інструментарію. Порівняльний досвід доводить: видимість феномену через окремий склад або кваліфікуючу ознаку підсилює профілактику, доказування та управління ризиками в даному контексті. Для України оптимальною видається поетапна модель, яка б на первинному етапі включала формулювання загальної обтяжуючої обставину (ст. 67 КК), далі - виокремлення кваліфікуючої ознаки вбивства (ст. 115 КК) і - за результатами моніторингу - можливості криміналізації даного діяння в окрему статтю. Сукупно це сформує нову конфігурацію захисту жінок і дівчат від смертельних форм насильства та підвищує спроможність кримінальної юстиції.

Перспективи подальших досліджень полягають у деталізації ознак феміциду для потреб правозастосовної практики, зокрема у розробці методичних рекомендацій для слідчих і прокурорів щодо виявлення гендерного мотиву та фіксації патернів насильства. Важливим напрямом є міждисциплінарні дослідження, що поєднують кримінальне право,

соціологію, психологію та гендерні студії для комплексного розуміння причин і механізмів феміциду. Перспективним є також емпіричний аналіз національної судової практики для виявлення потенційно нерозпізнаних випадків феміциду. У компаративному контексті доцільно поглибити вивчення ефективності різних моделей правового регулювання феміциду в інших країнах та адаптації їх до українських реалій.

### **Література**

1. Одну жінку чи дівчину кожні 10 хвилин вбиває їхній інтимний партнер або член родини. URL: <https://www.unwomen.org/en/news-stories/press-release/2024/11/one-woman-or-girl-is-killed-every-10-minutes-by-their-intimate-partner-or-family-member> (дата звернення: 10.04.2025).
2. UNODC and UN Women, Femicides in 2023: Global Estimates of Intimate Partner/Family Member Femicides. United Nations, 2024. URL: <https://www.unwomen.org/sites/default/files/2024-11/femicides-in-2023-global-estimates-of-intimate-partner-family-member-femicides-en.pdf> (дата звернення: 10.04.2025).
3. Остапчук Л. Г. Феміцид як один із видів «жіночого вбивства». URL: [http://lsej.org.ua/9\\_2023/81.pdf](http://lsej.org.ua/9_2023/81.pdf) (дата звернення: 10.04.2025).
4. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство (антологія). URL: <https://uamoderna.com/images/biblioteka/gender-approach-anthology.pdf> (дата звернення: 10.04.2025).
5. Що таке феміцид? (інфоматеріал). URL: [https://www.instagram.com/wom\\_stories/p/C2Zgolwt9gP/?img\\_index=1](https://www.instagram.com/wom_stories/p/C2Zgolwt9gP/?img_index=1) (дата звернення: 10.04.2025).
6. Fighting Gender Violence: What Brazil, Argentina and Others Are Doing. Americas Quarterly. URL: <https://www.americasquarterly.org/article/fighting-gender-violence-what-brazil-argentina-and-others-are-doing/> (дата звернення: 10.04.2025).

7. В Аргентині планують виключити поняття «вбивство жінок» з Кримінального кодексу. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/v-argentini-ponyattya-femicid-mozhut-viklyuchiti-z-kriminalnogo-kodeksu-shcho-ce-za-zlochyn-306102/> (дата звернення: 10.04.2025).

8. Femicide: many countries around the world are making the killing of women a specific crime – here's why it's needed. The Conversation. URL: <https://theconversation.com/femicide-many-countries-around-the-world-are-making-the-killing-of-women-a-specific-crime-heres-why-its-needed-227526> (дата звернення: 10.04.2025).

9. Croatia becomes third EU country to pass femicide law. ANF English. URL: <https://anfenglish.com/women/croatia-becomes-third-eu-country-to-pass-femicide-law-72240> (дата звернення: 10.04.2025).

### **References**

1. 1. Odnu zhinku chy divchynu kozhni 10 khvylyn vbyvaie yikhonii intymnyi partner abo chlen rodyny. URL: <https://www.unwomen.org/en/news-stories/press-release/2024/11/one-woman-or-girl-is-killed-every-10-minutes-by-their-intimate-partner-or-family-member> [in Ukrainian].

2. UNODC and UN Women, Femicides in 2023: Global Estimates of Intimate Partner/Family Member Femicides. United Nations, 2024. URL: <https://www.unwomen.org/sites/default/files/2024-11/femicides-in-2023-global-estimates-of-intimate-partner-family-member-femicides-en.pdf>

3. Ostapchuk L. H. Femitsyd yak odyin iz vydiv «zhinochoho vbyvstva». URL: [http://lsej.org.ua/9\\_2023/81.pdf](http://lsej.org.ua/9_2023/81.pdf) [in Ukrainian].

4. Hendernyi pidkhid: istoriia, kultura, suspilstvo (antolohiia). URL: <https://uamoderna.com/images/biblioteka/gender-approach-anthology.pdf> [in Ukrainian].

5. Shcho take femitsyd? (infomaterial). URL: [https://www.instagram.com/wom\\_stories/p/C2Zgolwt9gP/?img\\_index=1](https://www.instagram.com/wom_stories/p/C2Zgolwt9gP/?img_index=1) [in Ukrainian].
6. Fighting Gender Violence: What Brazil, Argentina and Others Are Doing. Americas Quarterly. URL: <https://www.americasquarterly.org/article/fighting-gender-violence-what-brazil-argentina-and-others-are-doing/>
7. V. Arhentyini planuiut vykliuchyty poniattia «vbyvstvo zhinok» z Kryminalnoho kodeksu. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/v-argentini-ponyattya-femicid-mozhut-viklyuchiti-z-kriminalnogo-kodeksu-shcho-ce-za-zlochyn-306102/> [in Ukrainian].
8. Femicide: many countries around the world are making the killing of women a specific crime – heres why its needed. The Conversation. URL: <https://theconversation.com/femicide-many-countries-around-the-world-are-making-the-killing-of-women-a-specific-crime-heres-why-its-needed-227526>
9. Croatia becomes third EU country to pass femicide law. ANF English. URL: <https://anfenglish.com/women/croatia-becomes-third-eu-country-to-pass-femicide-law-72240>